

Hr Kristen Michal
Peaminister

16.01.2025

Arupärimine seoses kolmandat aastat rekordmadala sündimusega Eestis

Lugupeetud peaminister

Siseministeeriumi poolt 13. jaanuaril 2025. a avaldatud esialgsetel andmetel registreeriti 2024. aastal 9646 lapse sünd. Eesti statistikaloo on see juba kolmas aasta, mil sünnib rekordiliselt vähe lapsi.

Samas registreeriti Eestis möödunud aastal 15 596 surma, mis tähendab, et Eesti jäi sündide ja surmade vahe ehk negatiivse iibe tõttu mullu ligi 6000 inimese võrra väiksemaks.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvist 139 ja ülalpool kirjeldatud asjaoludest on meil Teile järgmised küsimused:

1. Kas ja kui oluline probleem on Teie hinnangul Eesti jaoks sündide arvu järjepidev vähenemine ja langemine mullu alla 10 000 lapse piiri ja miks?
2. Olete saates "Uudis+" 02.07.2024 öelnud: „praktiliselt kõike muud saab maailmast, aga Eesti lapsi saab ikka Eestist“. Kuna Eestis ei sünni piisavalt lapsi, et tagada järelkasv ning sündimus on mitmendat aastat rekordmadal, siis kas kujunenud olukorda tuleks Teie hinnangul nimetada sündimuskriisiks? Kui mitte, siis mil määral peaks olukord veel halvenema, et seda võiks nimetada sündimuskriisiks?
3. Kas Vabariigi Valitsus on arutanud võimalusi sündimuse kahanemise peatamiseks? Kui ei ole, siis kas peate vajalikuks antud küsimuse arutamist Vabariigi Valitsuse tasemel?
4. Tallinna Ülikooli demograafia keskuse teadur Mark Gortfelder on 2024. aasta rekordväikest sündide arvu kommenteerides selgitanud, et praeguses ühiskonnas on lapse või järgmise lapse saamine kulukas ning see mõjub sündimusele negatiivselt. „Kui tahame ühiskonna vaatest, et lapsi sünniks ning oleks järjepidevus ja kestlikkus, siis on vaja sellele kalkulatsioonile vastu astuda. Praegu on ratsionaalne last mitte saada,“ rääkis ta Vikerraadio saates "Uudis+" 13.01.2025. Loetlege palun, milliseid lastega perede sissetulekuid ja hüvesid on valitsus viimastel aastatel vähendanud? Suurperede toetuse vähendamine ja huviringi toetusraha lõpetamine on üldteada, aga palun loetlege ülejäänud lastega peredelt ära võetud toetusmeetmed. Kas ja mida on plaanis taastada?
5. Kui suur on Eestis suhtelises vaesuse olevate lastega perede leibkondade arv ja kui palju elab neis leibkondades lapsi? Kui suur on absoluutses vaesuses olevate laste arv?
6. Kas peate vajalikuks hüvitada peredele lastega seotud kulutusi praegusest suuremas mahus, arvestades elukalliduse tõusu, valitsuskoalitsiooni poolt sisse viidud maksutõuse ja sellest tulenevalt perede toimetuleku halvenemist?
7. Teadlaste sõnul (Mark Gortfelder, „Uudis+“ 13.01.2025, Mare Ainsaar, „Esimene Stuudio“ 14.01.2025) aitaks sündimust suurendada vanemahüvitiste ja peretoetuste

Arupärimine

16.01.2025 Nr. 703

indekseerimine sarnaselt pensionitega. Kas olete seda kaalunud ja kui suur see kulu riigieelarvele oleks?

8. Üheks sündimust vähendavaks teguriks peetakse laste heaolu tagavate teenuste nappust (kodulähedane lasteaed, tasuta huvitegevuse võimalused jne). Millised plaanid/meetmed on Vabariigi Valitsusel kavas, suurendamaks teenuste kättesaadavust ja laste heaolu?

Lugupidamisega

R Solman
Riina Solman

Riina Solman
Riigikogu liige

Peet S. Sol *[Signature]*

Arvare Kõlle *[Signature]*

Urmas Reuter *[Signature]*